

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการดำเนินงานวิชาการกับประสิทธิผลการดำเนินงาน วิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเอกชน จังหวัดนนทบุรี

The Relationship between Academic Performance Factors and the Effectiveness of Academic Performance of Private Basic Education Schools in Nonthaburi Province

พัฒนดาว วสุนทรธรรณัตร์¹ กุลชลี จงเจริญ² ชูชาติ พ่วงสมจิตร³

Pattanadao Wasuntharathanachad¹ Koolchalee Chongcharoen² Choochat Phuangsomjit³

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท แผนกวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

²อาจารย์ ดร. ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

³ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับปัจจัยการดำเนินงานวิชาการ ศึกษาประสิทธิผลการดำเนินงานวิชาการ และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการดำเนินงานวิชาการกับประสิทธิผลการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเอกชน จังหวัดนนทบุรี

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหาร จำนวน 14 คน ครูผู้สอน จำนวน 321 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 140 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า (1) ระดับปัจจัยการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเอกชน จังหวัดนนทบุรี พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย อยู่ในระดับมากและระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับมากไปหาน้อย ดังนี้ ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยด้านกระบวนการ ปัจจัยด้านผู้เรียน และปัจจัยด้านผู้บริหาร (2) ประสิทธิผลการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเอกชน จังหวัดนนทบุรี พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามลำดับมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการพัฒนาครูผู้สอน ด้านการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาการจัดแหล่งเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการจัดหาและการใช้สื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล และ (3) ปัจจัยการดำเนินงานวิชาการมีความสัมพันธ์ในระดับมากกับประสิทธิผลการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเอกชน จังหวัดนนทบุรี

คำสำคัญ ปัจจัย ประสิทธิภาพ การดำเนินงานวิชาการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานเอกชน

Abstract

The purposes of this research were to study the level of academic performance factors, to study the effectiveness of academic performance, and to analyze the relationship between academic performance factors and the effectiveness of academic performance of private basic education schools in Nonthaburi province.

The research sample consisted of 14 administrators, 321 teachers, and 140 private basic education school board members. The employed research instrument was a 5-scale rating questionnaire. Statistics employed for data analysis were the percentage, mean, standard deviation, and Pearson's product-moment correlation coefficient.

The research findings were as follows: (1) the academic performance factors as a whole of private basic education schools in Nonthaburi province was rated at the highest level; when specific factors were considered, it was found that they were rated at the high to highest levels and could be ranked based on their rating means from highest to lowest as follows: the teacher factor, the environment factor, the process factor, the learner factor, and the administrator factor; (2) the overall effectiveness of academic performance of private basic education schools in Nonthaburi province was rated at the highest level; when specific aspects of effectiveness were considered, they could be ranked based on their rating means from highest to lowest as follows: the teacher development aspect, the instruction aspect, the development of organizing learning resources aspect, the curriculum development and implementation aspect, the acquisition and uses of instructional media aspect, and the measurement and evaluation aspect; and (3) the academic performance factors correlated at the high level with the effectiveness of academic performance of private basic education schools in Nonthaburi province.

Keywords: Factors, Effectiveness, Academic performance, Private school

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในยุคปัจจุบัน มีความจำเป็นอย่างยิ่งต้องมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านการจัดการศึกษา เนื่องจากการพัฒนา ด้านเศรษฐกิจ ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การก้าวสู่ยุคข้อมูลข่าวสาร รวมถึงยังมีผู้ขาดโอกาสทางการศึกษาจำนวนมาก และผลการพัฒนาการศึกษาโดยภาพรวมในด้านคุณภาพการศึกษายังมีปัญหาด้านคุณภาพการศึกษาซึ่งยังไม่สามารถแข่งขันกับนานาชาติได้ ผู้เรียนขาดคุณลักษณะใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ซึ่งปัจจุบันคุณภาพของการผลิตจากระบบการศึกษาอยู่ในระดับที่ยังไม่เป็นที่พอใจ ที่เป็นเช่นนี้เพราะระบบการศึกษาของไทยยังไม่อยู่ในฐานะที่จะสร้างคนที่มีคุณภาพได้ หากประเทศไทยประสงค์จะพัฒนาคนให้มีปัญญา คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น ให้มีกระบวนการเรียนรู้สัมพันธ์กับวิถีชีวิตจริงเพื่อแก้ปัญหา ความยากจนและปัญหาอื่นๆ และอยู่ได้อย่างมีศักดิ์ศรีในสังคมโลก จำเป็นต้องสร้างพื้นฐานด้วยพัฒนาคุณภาพของการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2549)

กระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะหน่วยงานหลักที่จะต้องปฏิบัติภารกิจอันสำคัญนี้ มีภารกิจและบทบาทหน้าที่เพื่อเป้าหมายการพัฒนาการศึกษา โดยทำให้นักเรียนมีคุณภาพ โดยสิ่งที่มุ่งหวังนี้จะเกิดขึ้นได้ต้องเริ่มที่โรงเรียน นักเรียน ครู ผู้บริหารสถานศึกษา การบริหารจัดการต้องยึดหลักการมีเอกภาพในด้านนโยบาย มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาโดยตรง และหลักสำคัญอีกอย่างหนึ่งคือ การมีส่วนร่วม ซึ่งได้แก่ การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองท้องถิ่นและองค์กรเอกชน การมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียน ตลอดจนการมีส่วนร่วมได้ส่วนเสียต่อการศึกษาในด้านต่าง ๆ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดองค์ประกอบหลัก ของการปฏิรูปการศึกษาไว้ 4 ด้าน คือ ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านหลักสูตร ด้านวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษาและด้านระบบการบริหารจัดการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542) นอกจากนี้ ผลงานวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งได้ดำเนินโครงการวิจัยการปฏิรูปการศึกษาในหลายประเทศที่ประสบความสำเร็จและนำมาเป็นแม่แบบในการปฏิรูปการศึกษาของไทย (เจือจันทร์ จงสถิตอยู่, 2541, น.85) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิรูปการศึกษา เกิดจากปัจจัยภายในระบบเอง คือ คุณภาพครู หลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน และการบริหารจัดการ และอีกปัจจัยหนึ่งคือ ปัจจัยภายนอกระบบการศึกษา ได้แก่ เศรษฐกิจ สังคม การเมือง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

การบริหารงานวิชาการ ถือเป็นหัวใจสำคัญในการจัดการศึกษาในระดับสถานศึกษา ซึ่งถือเป็นกระบวนการดำเนินงานที่เกี่ยวกับหลักสูตรและการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายของการพัฒนาผู้เรียน ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543, น.44-49) การบริหารงานวิชาการในยุคปฏิรูปการศึกษานั้น โรงเรียนและสำนักงานฯ เขตพื้นที่การศึกษาจะมีโอกาสในการตัดสินใจมากขึ้น ทั้งนี้เป็นไปตามหลักการกระจายอำนาจทางการศึกษา ที่หัวหน้าสถานศึกษาและสำนักงานฯ เขตพื้นที่การศึกษารับผิดชอบการบริหารงานวิชาการโดยตรง ซึ่งจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว เป็นเรื่องที่สถานศึกษาและสำนักงานฯ เขตพื้นที่การศึกษาจะต้องปรับตัวอย่างมาก ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องรู้ เข้าใจ และมีทักษะเกี่ยวกับการบริหารวิชาการ โดยเฉพาะในเรื่องของการบริหารหลักสูตร และกระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างยิ่ง และ โรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการบริหารงาน

วิชาการ ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำทางวิชาการทั้งทางด้านหลักสูตร และการเรียนการสอน ซึ่งหมายความว่า ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องรู้และเข้าใจกรอบแนวคิดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นอย่างไร จนสามารถนำไปดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เป็นไปตามกรอบหลักสูตรแกนกลาง และในขณะเดียวกันก็สนองความต้องการ ความสนใจ และศักยภาพของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่น รวมทั้งสามารถนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติอย่างมีคุณภาพด้วยการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีการเรียนรู้ที่เหมาะสม และการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ที่เพียงพอเหมาะสมซึ่งถือว่าเป็นกิจกรรมหลักของสถานศึกษา

การจัดการศึกษาของประเทศไทยนั้น เอกชนได้มีส่วนสำคัญในการให้บริการศึกษาเพื่อแบ่งเบาภาระของรัฐมาโดยตลอด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่รัฐไม่สามารถจัดได้ และได้ดำเนินมาอย่างต่อเนื่อง โดยมีสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ซึ่งเป็นหน่วยงานภายใต้การควบคุมของกระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่รับผิดชอบควบคุมส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียนเอกชน ซึ่งมีรากฐานเป็นนิติบุคคลให้มีความอิสระ โดยมีการกำกับติดตาม ประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา เช่นเดียวกับการศึกษาของรัฐ (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน, 2551, น.79) โรงเรียนเอกชนเป็นองค์กรหนึ่งที่จะช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐในการศึกษาเพื่อให้เยาวชนไทยได้มีความรู้ ความสามารถทัดเทียม โรงเรียนภาครัฐ (เบญจพร อยู่ชูชัยมงคล, 2548) สำหรับการจัดการศึกษาเอกชนในจังหวัดนนทบุรีนั้น มีสถานศึกษาที่มีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวนทั้งสิ้น 14 โรงเรียน และมีนักเรียนที่อยู่ในความดูแล จำนวนทั้งสิ้น 2,353 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนนทบุรี เขต 2, 2554) ซึ่งจากการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเอกชนในจังหวัดนนทบุรี พบว่า ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ O-NET ของโรงเรียนเอกชน ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ภาพรวมของผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียนเอกชน ส่วนใหญ่สูงกว่าระดับจังหวัดและระดับประเทศ เช่น ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในรายวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ และการงานพื้นฐานอาชีพ แสดงให้เห็นว่า การจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสามารถจัดการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการดำเนินงานทางวิชาการ ปรากฏผลการดำเนินงาน โดยมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าระดับจังหวัดและระดับประเทศ ในหลายรายวิชา แต่ก็ยังไม่มากเท่าที่ควร เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของโรงเรียนเอกชนในแต่ละโรงเรียนพบว่า ความแตกต่างทางด้านวิชาการไม่สูงมาก จากผลดังกล่าวโรงเรียนเอกชนควรปรับปรุงในเรื่องคุณภาพด้านวิชาการให้มีประสิทธิผลมากขึ้น เพื่อที่จะปรับปรุง แก้ไข และพัฒนา ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้มีคุณภาพสูงขึ้น ซึ่งการบริหารงานวิชาการ เป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารงานวิชาการ เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษา และเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหาร การบริหารงานวิชาการเป็นกระบวนการบริหารกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ตั้งแต่การกำหนดนโยบายการวางแผน การปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินผลการสอน เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และจุดมุ่งหมายของการศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน (รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ, 2550, น.29) ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการ

ดำเนินงานวิชาการกับประสิทธิผลการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเอกชน จังหวัดนนทบุรี ทั้งนี้ ผลการวิจัยที่ได้รับจะสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และส่งผลให้เกิดการพัฒนาประสิทธิผลการดำเนินงานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งคุณภาพของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

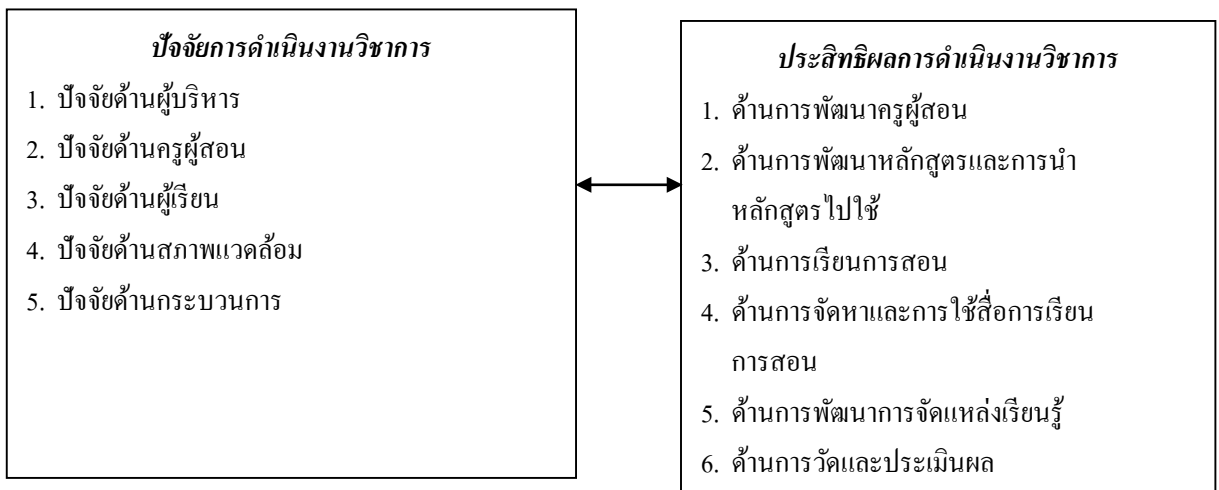
1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเอกชน จังหวัดนนทบุรี
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเอกชน จังหวัดนนทบุรี
3. เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการดำเนินงานวิชาการกับประสิทธิผลการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเอกชน จังหวัดนนทบุรี

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการดำเนินงานวิชาการกับประสิทธิผลการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเอกชน จังหวัดนนทบุรี ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ประกอบด้วยแนวคิดย่อยดังนี้

1. ปัจจัยการดำเนินงานวิชาการ ประกอบด้วย ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านผู้เรียน ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม และปัจจัยด้านกระบวนการ
2. ประสิทธิผลการดำเนินงานวิชาการ ประกอบด้วย ด้านการพัฒนาครูผู้สอน ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการเรียนการสอน ด้านการจัดหาและการใช้สื่อการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาการจัดแหล่งเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล

ซึ่งสรุปแสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัย และ ประสิทธิผลการดำเนินงานวิชาการ ดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

ปัจจัยการดำเนินงานวิชาการมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเอกชน จังหวัดนนทบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการดำเนินงานวิชาการกับประสิทธิผลการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเอกชน จังหวัดนนทบุรี ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนซึ่งได้นำเสนอเรียงตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ 1) ผู้บริหาร จำนวน 14 คน ศึกษาจากประชากรทั้งหมด 2) ครูผู้สอน จำนวน 1,959 คน และ 3) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 226 คน รวมทั้งสิ้น 2,199 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1.2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเอกชน จังหวัดนนทบุรี ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซ์และมอร์แกน (Krejcie and Korgan, 1970, pp.608-609) ได้กลุ่มตัวอย่าง ครูผู้สอนและคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 475 คน จากนั้นสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จำแนกเป็น ครูผู้สอน จำนวน 321 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 140 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 475 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือการวิจัย เพื่อวัดระดับปัจจัยและประสิทธิผลการดำเนินงานวิชาการ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วย เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และการดำรงตำแหน่ง

ตอนที่ 2 ปัจจัยการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเอกชน จังหวัดนนทบุรี เป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านสภาพแวดล้อม และด้านกระบวนการ

ตอนที่ 3 ประสิทธิผลการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเอกชน จังหวัดนนทบุรี เป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาครูผู้สอน ด้านการพัฒนาหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการเรียนการสอน ด้านการจัดหาและการใช้สื่อการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาการจัดแหล่งเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล

2.2 ขั้นตอนการสร้างและพัฒนาเครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นที่ 1 ศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจนได้ความคิดรวบยอดมาเป็นตัวแปรของการวิจัย ใช้
นิยามกำหนดเป็นประเด็นคำถาม ซึ่งในขั้นนี้ได้รับคำแนะนำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ขั้นที่ 2 นำแบบสอบถามตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน
และนำมาปรับปรุงเพื่อความเหมาะสม โดยพิจารณาค่า Index of Item Objective Congruence (IOC) รายข้อ ตั้งแต่
0.60 -1.00 ขึ้นไป และนำไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา

ขั้นที่ 3 ปรับแก้ไขเครื่องมือตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ โดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่
ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ขั้นที่ 4 นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ (try out) กับผู้บริหาร ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ในโรงเรียนพระหฤทัยคอนเเมือง กรุงเทพมหานคร จำนวน 30 ฉบับ เพื่อหาค่า
ความเที่ยง (reliability) ของแบบสอบถามโดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ได้ค่า
เท่ากับ 0.932

ขั้นที่ 5 นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอข้อเสนอแนะ และนำไปจัดทำ
แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์และนำไปใช้ในการเก็บข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยบันทึกเสนอให้สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช ออกหนังสือขอความ
ร่วมมือในการตอบแบบสอบถามถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเอกชน จังหวัดนนทบุรี

3.2 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามด้วยตัวเองเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก ผู้บริหาร
ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเอกชน จังหวัดนนทบุรี และขอความอนุเคราะห์การตอบ
แบบสอบถามและส่งแบบสอบถามคืนผู้วิจัย โดยผู้วิจัยกำหนดเวลาในการรับแบบสอบถามคืนภายใน 30 วัน

3.3 ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืน จากนั้นตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของ
แบบสอบถาม โดยแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนจำนวน 450 ฉบับ จากจำนวนทั้งสิ้น 475 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ
94.74

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการดำเนินงานวิชาการกับประสิทธิผลการดำเนินงานวิชาการของ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานเอกชน จังหวัดนนทบุรี พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ
66.44 เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 33.56 โดยส่วนใหญ่ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 80.67
รองลงมา คือ จบการศึกษาระดับปริญญาโทและสูงกว่า คิดเป็นร้อยละ 19.33 และ ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการ

ทำงานอายุระหว่าง 20-29 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.11 รองลงมา คือ มีประสบการณ์ทำงาน 30 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 31.33 ตามลำดับ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ระดับปัจจัยการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเอกชน จังหวัดนนทบุรี พบว่า ในภาพรวม ระดับปัจจัยการดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัยพบว่าอยู่ในระดับมาก โดยค่าเฉลี่ย เรียงตามลำดับมากไปหาน้อย ดังนี้ ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยด้านกระบวนการ ปัจจัยด้านผู้เรียน และปัจจัยด้านผู้บริหาร ตามลำดับ เมื่อพิจารณาในแต่ละกลุ่มพบว่า

1.1 ผู้บริหารมีความเห็นว่า โดยภาพรวมปัจจัยการดำเนินงานวิชาการที่อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านผู้เรียน ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ส่วนปัจจัยที่อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ปัจจัยด้านกระบวนการ

1.2 ครูผู้สอนมีความเห็นว่า โดยภาพรวมปัจจัยการดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุดทุกปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านผู้เรียน ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม และปัจจัยด้านกระบวนการ

1.3 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเห็นว่า โดยภาพรวมปัจจัยการดำเนินงานวิชาการที่อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านผู้เรียน ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม และปัจจัยด้านกระบวนการ ส่วนปัจจัยที่อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร

2. ประสิทธิผลการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเอกชน จังหวัดนนทบุรี พบว่า โดยภาพรวมประสิทธิผลการดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประสิทธิผลการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเอกชน จังหวัดนนทบุรี อยู่ในระดับมากที่สุดโดยมีค่าเฉลี่ย เรียงตามลำดับมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการพัฒนาครูผู้สอน ด้านการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาการจัดแหล่งเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการจัดหาและการใช้สื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล ตามลำดับ เมื่อพิจารณาในแต่ละกลุ่มพบว่า

ผู้บริหาร ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษา มีความเห็นว่า โดยภาพรวมประสิทธิผลการดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาครูผู้สอน ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการเรียนการสอน ด้านการจัดหาและการใช้สื่อการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาการจัดแหล่งเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล

3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยการดำเนินงานวิชาการกับประสิทธิผลการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเอกชน จังหวัดนนทบุรี พบว่า ปัจจัยการดำเนินงานวิชาการมีความสัมพันธ์ในระดับมากกับประสิทธิผลการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเอกชน จังหวัดนนทบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์รายปัจจัยพบว่า

3.1 ปัจจัยด้านผู้บริหาร ในภาพรวม มีความสัมพันธ์ในระดับน้อยกับประสิทธิผลการดำเนินงานวิชาการ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าปัจจัยด้านผู้บริหาร มีความสัมพันธ์ในระดับน้อยกับประสิทธิผลการดำเนินงานวิชาการ ใน ด้านการพัฒนาครูผู้สอน และด้านการจัดหาและการใช้สื่อการเรียนการสอน มี

ความสัมพันธ์ในระดับน้อยที่สุดกับประสิทธิผลการดำเนินงานวิชาการ ในด้านการพัฒนาการจัดแหล่งเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการวัดและประเมินผลและด้านการเรียนการสอน

3.2 ปัจจัยด้านครูผู้สอน ในภาพรวม มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางกับประสิทธิผลการดำเนินงานวิชาการและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าปัจจัยด้านครูผู้สอน มีความสัมพันธ์ในระดับมากกับประสิทธิผลการดำเนินงานวิชาการ ในด้านการพัฒนาการจัดแหล่งเรียนรู้ มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางกับประสิทธิผลการดำเนินงานวิชาการ ได้แก่ ด้านการจัดหาและการใช้สื่อการเรียนการสอน ด้านพัฒนาครูผู้สอน และด้านการวัดและประเมินผล มีความสัมพันธ์ในระดับน้อยกับประสิทธิผลการดำเนินงานวิชาการ ในด้านการเรียนการสอน และด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้

3.3 ปัจจัยด้านผู้เรียน ในภาพรวมมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางกับประสิทธิผลการดำเนินงานวิชาการ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยด้านผู้เรียนมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางกับประสิทธิผลการดำเนินงานวิชาการ ใน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการพัฒนาการจัดแหล่งเรียนรู้ และด้านการเรียนการสอน มีความสัมพันธ์ในระดับน้อยกับประสิทธิผลการดำเนินงานวิชาการ ในด้านการจัดหาการใช้สื่อการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้และด้านการพัฒนาครูผู้สอน

3.4 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ในภาพรวมมีความสัมพันธ์ ในระดับน้อยกับประสิทธิผลการดำเนินงานวิชาการ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางกับประสิทธิผลการดำเนินงานวิชาการในด้านการเรียนการสอน มีความสัมพันธ์ในระดับน้อยกับประสิทธิผลการดำเนินงานวิชาการในด้านการพัฒนาครูผู้สอน ด้านการจัดหาและการใช้สื่อการเรียนการสอน และด้านการพัฒนาการจัดแหล่งเรียนรู้ มีความสัมพันธ์ในระดับน้อยกับประสิทธิผลการดำเนินงานวิชาการในด้านการวัดและประเมินผล และมีความสัมพันธ์ในระดับน้อยที่สุดกับประสิทธิผลการดำเนินงานวิชาการ ในด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้

3.5 ปัจจัยด้านกระบวนการ ในภาพรวมมีความสัมพันธ์ ในระดับปานกลางกับประสิทธิผลการดำเนินงานวิชาการ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยด้านกระบวนการ มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางกับประสิทธิผลการดำเนินงานวิชาการ ในด้านการพัฒนาครูผู้สอน และด้านการเรียนการสอน และมีความสัมพันธ์ในระดับน้อยกับประสิทธิผลการดำเนินงานวิชาการ ใน ด้านการจัดหาและการใช้สื่อการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาการจัดแหล่งเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ และด้านการวัดและประเมินผล

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการดำเนินงานวิชาการกับประสิทธิผลการดำเนินงานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเอกชน จังหวัดนนทบุรี ผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า ระดับปัจจัยการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเอกชน จังหวัดนนทบุรี ด้านครูผู้สอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาที่มองเห็นว่า ภาพรวมประสิทธิผลการดำเนินงานวิชาการที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านการพัฒนาตัวครูผู้สอน

นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังแสดงว่า ประสิทธิผลการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเอกชน จังหวัดนนทบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแต่ละกลุ่ม พบว่า ทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นสอดคล้องไปในทางเดียวกัน คือ มีความเห็นว่าประสิทธิผลการดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านการพัฒนาครูผู้สอน

การที่นักเรียนจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงหรือต่ำ มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับวิธีการสอนที่มีประสิทธิผลของครู เพราะครูมีบทบาทโดยตรงในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543, น.133) กล่าวว่า การพัฒนาครูผู้สอน เน้นกระบวนการเพิ่มพูนความรู้ ความชำนาญ ทักษะ เจตคติ ค่านิยม ความสามารถของครูผู้สอนตลอดจนให้แนวความคิดใหม่ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้บุคลากรมีคุณภาพดีขึ้น และส่งผลให้สถานศึกษามีผลผลิตและประสิทธิภาพสูงขึ้น การพัฒนาบุคลากรเป็นสิ่งจำเป็นต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษา โดยเฉพาะบุคลากรที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้เพื่อให้การจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียนมีคุณภาพมาตรฐานสอดคล้องกับการศึกษาในปัจจุบัน ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและตลอดเวลาในยุคของโลกาภิวัตน์ เช่นเดียวกับ ทิศนา ขัมมณี (2550) และสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูนั้น ครูจำเป็นต้องมีการสอนที่มีประสิทธิผลในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการใช้สื่อเทคโนโลยี ด้านการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง ซึ่งสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552, น.24-25) กล่าวว่า ครูต้องจัดเตรียมและใช้สื่อการเรียนรู้อื่นๆ ตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและแหล่งการเรียนรู้ในชุมชน ได้อย่างเหมาะสมกับการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยกำหนดการใช้สื่อการสอนเพื่อเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านการวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งเป็นกระบวนการที่ครูศึกษาค้นคว้า เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอนที่ตนเองรับผิดชอบอย่างเป็นระบบ ควบคู่กับการจัดการเรียนการสอน โดยที่ครูจะวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของนักเรียน วางแผน จัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนานักเรียน เก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลการพัฒนาที่ได้ทำการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เตือนใจ อินทรีย์ (2553) ที่ชี้ให้เห็นถึงผลของการทำวิจัยในชั้นเรียน ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยพบว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังจากครูใช้การแก้ปัญหาโดยวิจัยในชั้นเรียนแล้ว มีการพัฒนามากขึ้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู สามารถแก้ปัญหาของนักเรียนได้

สิ่งที่ประเด็นข้อสังเกตสำหรับงานวิจัยฉบับนี้ คือ เนื่องจากการดำเนินงานพัฒนาสถานศึกษาเป็นการพัฒนาในสถานศึกษาสังกัดเอกชน ซึ่งการดำเนินงานในลักษณะดังกล่าวอาจต้องพิจารณาถึงความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูประกอบไปด้วย ซึ่งจากงานวิจัยของ มณฑาทิพย์ ฤทธิมงคล (2553) ที่ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ ด้านการเลื่อนตำแหน่ง ด้านผู้ร่วมงาน ด้านการนิเทศ และด้านค่าจ้าง รวมทั้งประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหาร

ส่วนจังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความสามารถในการบรรลุเป้าหมาย ด้านการปรับตัวของโรงเรียน ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านการบูรณาการในการทำงาน และข้อสำคัญ ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งจากการวิจัยดังกล่าว แสดงว่า เมื่อครูมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานย่อมส่งผลถึงประสิทธิผลในการทำงาน ดังนั้น การที่จะพัฒนาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิผลการดำเนินงานวิชาการ ควรเน้นที่การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนให้มีประสิทธิภาพ เพราะการทำให้ครูผู้สอน เกิดความคิดใหม่ ได้รับการพัฒนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพิ่มพูนประสบการณ์วิชาชีพในรูปแบบวิธีการต่างๆ จะทำให้ครูผู้สอนสามารถก้าวทันกับการพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ และนำไปสู่การปรับปรุงการเรียนการสอนที่มีผลระยะยาว และที่สำคัญไม่แพ้กัน คือ ความพึงพอใจของครูในการปฏิบัติงาน

2. ภาพรวมปัจจัยการดำเนินงานวิชาการในความคิดเห็นของผู้บริหาร ซึ่งมีความเห็นว่า ปัจจัยการดำเนินงานวิชาการที่อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ซึ่งสอดคล้องกับ ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีความเห็นว่า ปัจจัยการดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร

จากการศึกษาเอกสารถึงภารกิจหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบการดำเนินงานภายในสถานศึกษา ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยตามภารกิจที่สังคมคาดหวัง ภารกิจหลักของผู้บริหารสถานศึกษา คือ การจัดการเพื่อให้สถานศึกษาปฏิบัติหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอนให้เป็นอย่างดี มีประสิทธิภาพ เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2550, น.31-33) และงานวิจัยหลายฉบับได้กล่าวตรงกันว่า โรงเรียนที่มีประสิทธิผลงานวิชาการสูงสุดเป็นโรงเรียนที่ผู้บริหารให้ความสำคัญกับงานวิชาการ เช่น งานวิจัยของ ขวัญใจ เกตุอุดม (2554) ที่ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมผู้นำเน้นงาน พฤติกรรมผู้นำที่เน้นการเปลี่ยนแปลง และพฤติกรรมผู้นำที่เน้นความสัมพันธ์ ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน ผลในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน ผลของการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และผลการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัฐพงษ์ จารุทรัพย์ สดใส (2554) ที่ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 2 พบว่า คุณลักษณะผู้นำการเปลี่ยนแปลงโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และมีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทางบวก ซึ่งคุณลักษณะผู้นำ ได้แก่ ด้านการเน้นคุณค่าของทรัพยากรมนุษย์ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการปฏิบัติงานให้เกิดความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง ด้านการมีความเชื่อว่าองค์กรเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญหรือองค์กรแห่งการเรียนรู้ ด้านการสื่อสารและการเป็นนักฟังที่ดี และด้านการใช้หลักการบริหารความเสี่ยง ส่วนการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ ด้านการวัดผลประเมินผลและเปรียบเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา

ด้านการแนะแนวการศึกษา ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น ด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาคุณลักษณะผู้นำการเปลี่ยนแปลง เช่นเดียวกับงานวิจัยของ ชัยมงคล ชัดติยะราช (2550, น.114) ได้ทำการศึกษาระดับปฏิบัติการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา สหวิทยาเขตบรมราชชนนี พบว่า บทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการวางแผนงานวิชาการอยู่ในระดับมาก

นอกจากนี้ ผู้บริหารที่จะประสบผลสำเร็จทางการบริหารงานวิชาการต้องเป็นผู้นำวิชาการ ต้องสามารถพัฒนาด้านหลักสูตรและนำหลักสูตรสถานศึกษาไปดำเนินการอย่างมีคุณภาพ จันทรานี สงวนนาม (2545, น.146) ได้กล่าวถึง การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องศึกษาสาระการเรียนรู้ต่างๆที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ซึ่งเป็นองค์ความรู้เดิมที่ควรจะต้องนำมาจัดให้เป็นระบบ และมีการกำหนดมาตรฐาน การเรียนรู้เป็นรายวิชาและช่วงชั้น โดยการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 ซึ่งสถานศึกษาจะต้องจัดทำสาระการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาของชุมชน และสังคม ตลอดจนต้องคำนึงถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการจัดทำคำอธิบายรายวิชา ตามหน่วยการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีความสัมพันธ์กับวิถีชีวิตจริงในชุมชน แทนการเรียนรู้จริงจากสิ่งใกล้ตัว กลุ่มสาระการเรียนรู้มีทั้งสิ้น 8 กลุ่มสาระ ที่สถานศึกษาจะต้องใช้เป็นหลักเพื่อเสริมสร้างพื้นฐานการคิด การเรียนรู้และการแก้ปัญหา ตลอดจนการเสริมสร้างความเป็นมนุษย์ ศักยภาพพื้นฐานในการคิด การทำงาน และการพัฒนาตนเอง ซึ่ง มงคล สุวรรณกล่อม (2552) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชลบุรี เขต 3 พบว่าการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรของสถานศึกษา การกำหนดแผนการบริหารจัดการหลักสูตรของสถานศึกษา และด้านการนิเทศ กำกับติดตามผลการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตร และผลงานวิจัยของ มธุรส กวางทอง (2551) ได้นำเสนอผลการศึกษาคำเนินงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่नावาง อำเภอแม่เอย จังหวัดเชียงใหม่ที่พบว่า ผู้บริหารวางแผนเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร กำหนดตารางสอนที่สอดคล้องกับเวลาเรียน ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สนับสนุนให้ครูสร้างแผนการสอน ติดตามให้ครูได้ดำเนินการตามแผนการสอน สนับสนุนให้ครูมีการซ่อมเสริม และปรับปรุงการเรียนการสอน ซึ่งสิ่งสำคัญในการบริหารงานวิชาการที่ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญ คือ แนวคิดทางการบริหารแนวใหม่ที่สามารถนำมาปรับใช้ให้การบริหารงานวิชาการประสบความสำเร็จ และส่งผลต่อประสิทธิผล มีหลายแนวคิด อาทิ การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การกระจายอำนาจการบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นต้น

3. ผลการวิจัยยังระบุว่า ปัจจัยการดำเนินงานวิชาการมีความสัมพันธ์ในระดับมากกับประสิทธิผลการดำเนินงานวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาในภาพรวมปัจจัยด้านผู้เรียนมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางกับประสิทธิผลการดำเนินงานวิชาการ และมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางกับประสิทธิผลการดำเนินงานวิชาการด้านการพัฒนาการจัดแหล่งเรียนรู้ และด้านการเรียนการสอน

การที่จะพัฒนาผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งเน้นให้คนลดการเรียนรู้ทางด้านวิชาการลงแต่ไปเพิ่มการพัฒนาทักษะต่างๆ มากขึ้น ทั้งด้านความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการ

แก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี สิ่งสำคัญอยู่ที่สถานศึกษาต้องให้ความสำคัญ คือ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายในสถานศึกษาที่จะก่อประโยชน์ต่อกระบวนการเรียนรู้ ที่ทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพจากประสบการณ์ตรงซึ่งสัมผัสและจับต้องได้ กระบวนการจัดการเรียนรู้และสาระที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา จะมุ่งเน้นไปที่การจัดให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายในรูปแบบต่างๆ ทั้งในและนอกโรงเรียน ดังนั้น โรงเรียนจึงต้องพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนให้มีความพร้อมสำหรับการจัดการเรียนรู้ พร้อมทั้งประสานจัดการเกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียนด้วยงานวิจัยของ ภักธรณ์ มานิตย์ (2550) ได้ศึกษาการใช้แหล่งเรียนรู้ในการเรียนการสอนของโรงเรียนเทศบาลดอกเงิน จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ผู้บริหารและครูในโรงเรียนทุกคนได้ร่วมกันกำหนดนโยบาย วางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ และจุดประสงค์การใช้แหล่งเรียนรู้ โดยบูรณาการเข้ากับบทเรียนและกลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูส่วนมากได้เชิญวิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้แก่นักเรียน หรือนำนักเรียนออกไปเรียนรู้กับวิทยากรที่เป็นครูภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน เนื่องด้วยบุคคลที่มาเป็นวิทยากรนั้น เป็นผู้มีความรู้ ความชำนาญเฉพาะด้าน ทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ จากการปฏิบัติจริง ได้รับประสบการณ์ตรงและนำความรู้ที่ได้มาปรับใช้ในชีวิตประจำวันของตนเอง เช่นเดียวกับงานวิจัยของ เบญจวรรณ ระดา (2551) ที่ได้ศึกษาการจัดการแหล่งเรียนรู้ของกลุ่มโรงเรียนโป่งสา จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า ในการจัดการแหล่งเรียนรู้ ได้มีการวางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สืบหาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้ และเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ อีกทั้งกำหนด ครูผู้รับผิดชอบด้านแหล่งเรียนรู้ส่วนที่ไม่มีการจัดการ คือ จัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นค่าตอบแทน วิทยากรท้องถิ่น เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ และเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการอุดหนุนด้านงบประมาณ สำหรับปัญหาในการจัดการแหล่งเรียนรู้ คือ ขาดงบประมาณในการจัดแหล่งเรียนรู้และกิจกรรมเกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษา และชุมชนไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียนและชุมชน นอกจากนี้ มาลัย อองละออ (2550) ได้ศึกษาเรื่อง การเรียนรู้กระบวนการผลิตจากแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น โดยใช้กระบวนการทางปัญญา 3 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้เรื่องกระบวนการผลิตจากแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นโดยใช้ปัญญา 3 หลัง การเรียนรู้สูงกว่าก่อนการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้เรื่องกระบวนการผลิตจากแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น โดยใช้กระบวนการปัญญา 3 นักเรียนเห็นด้วยในระดับมากที่สุด คือ ประโยชน์จากการไปทัศนศึกษา สอดคล้องกับการเรียนรู้ ด้วยการสังเกต การสัมภาษณ์ การชิม การดมกลิ่น และการลงมือปฏิบัติในสถานการณ์จริงกับวิทยากร

นอกจากนี้ผลการวิจัยที่เห็นเด่นชัดคือ ปัจจัยด้านผู้เรียนมีความสัมพันธ์ในระดับน้อยกับประสิทธิผลการดำเนินงานวิชาการ ด้านการจัดหาและการใช้สื่อการเรียนการสอน ดังนั้นจำเป็นต้องมีกระบวนการใช้สื่อต่างๆให้ควบคู่กันไป เพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิผล ผู้เรียนจะได้มีความรู้ที่กว้างขวางยิ่งขึ้น รู้ลึก รู้จริง และนำไปปรับใช้ในการเรียนรู้ การนำเสนองานในรูปแบบต่างๆ งานวิจัยของ นิชดา กรโกวิท (2551) พบว่า ผู้บริหารได้มีการจัดหาสื่อการสอน กระตุ้นให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำสื่อการสอน ใช้สื่อเหมาะสมกับเนื้อหาสาระการสอน เชิญวิทยากรภายนอก มาให้ความรู้แก่นักเรียน และใช้สื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เช่นเดียวกับงานวิจัย

ของ ปราโมทย์ ธิศรี (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนชนเผ่าศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่नावาง อำเภอแม่เอย จังหวัด เชียงใหม่ พบว่า การดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนชนเผ่าศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่नावาง ในด้านสื่อ และนวัตกรรมการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่า มีการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ใช้สื่อการสอนธรรมชาติ เปิดโอกาสให้ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการสร้างสื่อการสอน ให้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน

4. ผลการวิจัยในด้านปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเอกชน จังหวัดนนทบุรี อยู่ในระดับมากที่สุด ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและคณะกรรมการสถานศึกษาที่เห็นว่า ภาพรวมประสิทธิผลการดำเนินงานวิชาการที่อยู่ในระดับมากที่สุด

สภาพแวดล้อมทางสังคมเป็นสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับอารมณ์ความรู้สึก และพฤติกรรมของบุคคลเมื่ออยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม สภาพแวดล้อมทางสังคมในสถานศึกษาที่สำคัญ ได้แก่ บรรยากาศการบริหาร และบรรยากาศการปฏิบัติงานบรรยากาศการเรียนการสอน และบรรยากาศการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในสถานศึกษา ถ้ามีการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมทางสังคมที่ดีเหมาะสมจะช่วยให้แก่นักเรียนนักศึกษา ครู อาจารย์ คนงาน ภารโรง ผู้ที่มีส่วนร่วมกันอย่างราบรื่นเป็นสุข มีขวัญ กำลังใจ ในการทำงานการเรียนการสอน การดำเนินการกิจกรรมต่างๆ จะส่งผลให้การจัดการศึกษาประสบผลสำเร็จยิ่งขึ้น ดังนั้น ผู้บริหารจึงควรมีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงการบริหารสภาพแวดล้อมทางสังคมเป็นอย่างดี สิริวรรณ ศรีพหล (2537, น.35) ได้กล่าวว่า การจัดสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน หมายถึง ปัจจัยที่มีส่วนสนับสนุนบรรยากาศการเรียนรู้ของผู้เรียนในห้องเรียน หรือบรรยากาศในห้องเรียน ที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ได้แก่ หลักสูตร สื่อการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดประเมินผลสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน เป็นปัจจัยสำคัญที่มีส่วนสนับสนุนการเรียนรู้เฉพาะสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน หรือบรรยากาศในห้องเรียน ถ้าบรรยากาศในห้องเรียนดี จะมีส่วนในการสนับสนุนให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ตรงกันข้าม ถ้าบรรยากาศของห้องเรียนไม่ดี จะทำให้สัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ การจัดสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน จึงมีความสำคัญ และถือว่าครูมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดสภาพแวดล้อมเหล่านี้นอกเหนือจากการสอน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การที่จะทำให้สถานศึกษามีประสิทธิผลด้านวิชาการในระดับสูง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรพิจารณาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานวิชาการในระดับมากที่สุด ได้แก่ ปัจจัยด้านการพัฒนาครูผู้สอน และปัจจัยด้านผู้บริหารที่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเน้นการพัฒนากระบวนการเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความชำนาญ ทักษะ เจตคติ ค่านิยม ตลอดจนให้แนวความคิดใหม่ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ผู้บริหารและครูผู้สอนมีคุณภาพดีขึ้น และส่งผลให้สถานศึกษามีผลผลิตและประสิทธิภาพสูงขึ้น

1.2 ครูผู้สอนต้องให้ความสำคัญกับการใช้สื่อการเรียนการสอนและการพัฒนาการจัดแหล่งเรียนรู้ให้ครบทุกสาระการเรียนรู้ เพราะการใช้สื่อการเรียนการสอนและการพัฒนาการจัดแหล่งเรียนรู้ เป็นสิ่งสำคัญที่จะ

ช่วยให้ครูดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการให้นักเรียนใช้สื่อที่เป็นของจริงและได้ปฏิบัติจริง

1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ชุมชน และสถานศึกษาควรกำหนดสร้าง ความตระหนักแก่บุคลากรให้เห็นความสำคัญของการสนับสนุนบรรยากาศการเรียนรู้ในห้องเรียนที่มีอิทธิพลต่อ การเรียนรู้ของนักเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านอื่นๆกับประสิทธิผลการดำเนินงานวิชาการ เช่น ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ หรือด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ กับสถานศึกษาและองค์กรอื่นๆ

2.2 ควรมีการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับประสิทธิผลการดำเนินงานวิชาการ ในแต่ละ ด้านย่อย เช่น ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านผู้เรียน ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม และปัจจัยด้าน กระบวนการ

2.3 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับประสิทธิผลการดำเนินงาน วิชาการระหว่างสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐและเอกชน เพื่อนำข้อค้นพบที่ได้มาพัฒนา ปรับปรุงปัจจัยต่างๆ และ เป็นข้อมูลในการจัดการศึกษาในสถานศึกษา

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). *กรมวิชาการกองวิจัยการศึกษา วิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อ*. กรุงเทพมหานคร :

โรงพิมพ์การศาสนา,

..... (2552). *สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551* ม.ป.ท.

ขวัญใจ เกตุอุดม. (2554). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผล ของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ บริหารการศึกษา ไม่ได้ตีพิมพ์)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏราช-นครินทร์, ฉะเชิงเทรา.

จันทร์ธานี สงวนนาม. (2545). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: บั๊กพอยท์.

เจือจันทร์ จงสถิตอยู่. (2541). *การปฏิรูปการศึกษา ทางออกเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศอย่าง ยั่งยืน*. กรุงเทพมหานคร : วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.

ทิศนา ขัมมณี. (2550). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 5)*. กรุงเทพมหานคร: ด่านสุทธาการพิมพ์.

นิยดา กรโกวิท. (2551). *การปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนโกวิทราษฎร์เชียงใหม่ (การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย ไม่ได้ตีพิมพ์)*. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.

- เดือนใจ อินทรีย์. (2553). ผลของการทำวิจัยในชั้นเรียนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 3 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร
มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, กาญจนบุรี.
- เบญจวรรณ ระตา. (2551). การใช้แหล่งเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนเทศบาลดอกเงิน จังหวัด
เชียงใหม่. (การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา ไม่ได้ตีพิมพ์).
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- ปราโมทย์ ชีศรี. (2551). การดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนชนเผ่าศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา แม่नावง อำเภอ
แม่เอย จังหวัดเชียงใหม่ : (การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ไม่ได้ตีพิมพ์.) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2543). การบริหารงานวิชาการ กรุงเทพมหานคร : ศูนย์สื่อเสริม.
- ภัทรภรณ์ มานิตย์. (2550). การจัดการแหล่งเรียนรู้ของกลุ่มโรงเรียนโป่งสา จังหวัดแม่ฮ่องสอน (การค้นคว้าแบบ
อิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,
เชียงใหม่.
- มงคล สุวรรณกล่อม. (2552). ศึกษาเรื่องการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษชลบุรี เขต 3 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์, ฉะเชิงเทรา.
- มณฑาทิพย์ ฤทธิมงคล. (2553). ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูกับประสิทธิผลของ
โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วน จังหวัดชลบุรี. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์, ฉะเชิงเทรา.
- มธุรส กวางทอง. (2551). ศึกษาการดำเนินงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนในศูนย์พัฒนาคุณภาพ
การศึกษา แม่नावง อำเภอแม่เอย จังหวัดเชียงใหม่ (การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- มาลัย อองล่อ. (2550). การเรียนรู้กระบวนการผลิตจากแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น โดยใช้กระบวนการปัญญา 3
วิทยานิพนธ์. (ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏราช
ชนรินทร์, ฉะเชิงเทรา.
- รุ่งชัชดาพร เวชชาติ. (2550). การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรีเขต 2. (2554). เอกสารกลุ่มนิเทศ (พิมพ์ครั้งที่ 1) นนทบุรี.
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. (2550). การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.
สงขลา: ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยทักษิณ.
- สิริวรรณ ศรีพล. (2537). หน่วยที่ 5 กิจกรรมการเรียนสอน ในเอกสารการสอนชุดวิชาการระบบการเรียนการสอน.
นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2550). *ภาวะผู้นำและความขัดแย้ง*. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
กรุงเทพมหานคร: ซีระฟิล์มและไซเทกซ์.

อัฐพงษ์ จารุทรัพย์สดี. (2554). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงกับการ
บริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2
(วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ไม่ได้ตีพิมพ์).*
มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์, ฉะเชิงเทรา.